Tiempopa imayna kaynin

Tukuy imapaqmi huk tiempo kan, hanaq pachaq uranpi tukuy imapaqpas tiempon kan: Eclesiastés 3:1

Pentateuco nisqa

Tiempoq pasaqtinmi Cainqa hallp'a rurunkunata Señor Diosman sacrificiota apamurqan. Génesis 4:3

Ichaqa Isaacwanmi rimanakuyniyta takyachisaq, chay rimanakuytan Sara wachamusunki hamuq watapi. Génesis 17:21 textopi

Paytaq nirqan: –Kawsay tiempoman hinan qanman kutimusaq, nispa. Warmiyki Sarataq qari wawayoq kanqa, nispa. Hinan Saraqa qhepanpi kaq karpa punkupi uyarirqan. Abrahanpas Sarapas machuyasqañam karqaku. Warmikuna hinañataqmi Sarawanqa manaña karqanñachu. Chayraykun Saraqa sonqonpi asikuspa nirqan: –¿Machuyasqaña kaspayqa, ¿kusikusaqchu wiraqochaypas machuyasqaña kashaspa? Señor Diostaq Abrahamta nirqan: –¿Imanaqtintaq Sara asikuran: "¿Machu wawatachu wachakusaq?", nispa. ¿Imapas Tayta Diospaq sinchi sasachu? Kawsay tiempoman hina kutimusaqmi, Saraqa huk qari wawayoqmi kanqa, nispa. Génesis 18:10-14 textopi

Saraqa wiksallikuspan Abrahamta machuyapushaspa huk qhari wawata wachakurqan, Diospa nisqan tiempopi. Génesis 21:2

Ch'isiyaqmi camellonkunata llaqta hawapi unu p'uytu qayllapi qonqorichirqan, warmikuna unuta ukyaq lloqsisqanku horapi. Génesis 24:11 textopi

Hinan Jesusqa nirqan: –P'unchawraqmi, manataqmi uywakuna huñunapaqpas tiempochu. Génesis 29:7 textopi

Chay hinatan chanin kayniyqa kutichiwanqa hamuq tiempopi, uyaykiq ñawpaqenpi qolqeta chaskinaypaq chayamuqtin, cabrakuna ukhupi mana ch'iqchiyoq, ovejakuna ukhupi q'omer q'omer kaqpas, ñoqawan kuska suwasqa hina yupasqa kanqa. Génesis 30:33

Uywakuna wiksayakuptinkutaq, ñawiyta hoqarispa, musquypi rikurqani, uywakunaman saltakuq carnerokunaqa k'aspiyuq, ch'iqchiyuq, q'arayuq ima kachkasqa. Génesis 31:10

Wachakusqan tiempopin wiksanpi mellizokuna kasharqanku. Génesis 38:27 textopi

Wasinpi, tukuy ima kapuqnintapas qhawaq kananpaq churasqanmantapachan Señor Diosqa Joserayku Egipto runaq wasinta samincharqan. Tayta Diospa saminchayninmi wasinpi, chakrapipas tukuy ima kapuqninkunapipas kapurqan. Génesis 39:5

Mana unaytachu qhepakurqayku chayqa, kunanqa iskay kaq kutipin kutimurqayku. Génesis 43:10

Israelpa wañunan tiempo qayllaykamuqtinmi churin Joseta waqyaspa nirqan: –Sichus kunan qanpi khuyapayakuyta tarirqani chayqa, makiykita piernaypa uranman churay, hinaspa sumaq sonqowan cheqaqta ruwaway, nispa. ama p'ampawaychu Egipto suyupi: Génesis 47:29

Hinaqtinmi Egipto nacionpa reynin wañupurqan, Israel runakunataq esclavo kasqankumanta qaparirqanku, qaparispankutaq Diosman qaparirqanku kamachi kasqankurayku. Éxodo 2:23

Faraontaq kay ratopipas sonqonta rumiyachirqan, manataqmi runakunata kachariyta munarqanchu. Éxodo 8:32 textopi

Señor Diosmi huk tiempota churarqan: –Paqarinmi Señor Diosqa kay hallp'api kayta ruwanqa, nispa. Kay tiempopin llapa ñak'arichiykunata sonqoykiman, kamachiykikunaman, llaqtaykimanpas kachamusaq. Chaynapim yachanki enteron kay pachapi ñuqa hina pipas kasqanta. Qhawariychis, paqarin p'unchaymi sinchi millayta parachisaq, Egipto llaqtaq kamasqanmantapacha kunankamapas manan chay hinachu karqan. Hinan Faraonqa kacharqan Moisesta Aarontawan waqyamuspa, paykunata nirqan: –Kay kutipin huchallikuni, Señor Diosqa chaninmi, ñoqapas llaqtaypas millay runakunan kayku, nispa. Éxodo 9:5,14,18,27

Qhepaman churiyki tapusuqtiyki: ¿Imataq kayri? Chaymi ninki: "Makiwanmi Señor Diosqa Egiptomanta horqomuwarqanchis, kamachi kay wasimanta, chaymi Faraonqa sasata kachariwasunman, chaymi Señor Diosqa Egipto suyupi llapa phiwi churinkunata wañuchirqan, runaq phiwi churinkunata, uywaq phiwi churinkunatapas, chayraykun Señor Diosman sacrificiota haywarini qari kashaspa. Wawaykunaq llapa phiwi churinkunatan ichaqa kacharichini. Éxodo 13:14-15

Sichum hatarispan k'aspinpi purinqa chayqa, maqaqmi wañunqa. Ichaqa sichus toroqa ñawpaq tiempopi waqranwan tanqaq, dueñonman willasqaña kaqtin, manataq wasinpichu hap'irqan, aswanpas qharitapas warmitapas wañuchisqanmanta chayqa, nispa. torotapas rumiwanmi ch'aqenqaku, dueñontapas wañuchinqaku, nispa. Utaq toroqa ñawpaq tiempopi tanqasqanta yachakunman, dueñontaq mana wasinpichu hap'irqan chayqa, nispa. torota toromanta paganqapuni; Wañusqakunapas kikinpam kanqa. Éxodo 21:19,29,36

Mana qonchuyoq t'anta raymita ruwanki: (qanchis p'unchaymi mana qonchuyoq t'antata mikhunki, kamachisqaykiman hina, Abib killapaq churasqa p'unchaypi, chay p'unchaypin Egiptomanta lloqsimurqanki, manataqmi pipas ch'usaqlla rikhurimuwanqachu:) Éxodo 23:15

Mana qonchuyoq t'anta fiestata ruwanki. Qanchis p'unchaymi mana qonchuyoq t'antata mikhunki, kamachisqaykiman hina, Abib killapi, Abib killapin Egiptomanta lloqsimurqanki. Soqta p'unchaymi llank'anki, qanchis kaq p'unchaymi ichaqa samarinki. Éxodo 34:18,21

Chay p'achata mayllakunki chayqa, iskay kaq kutipi mayllakunqa, ch'uyañataqmi kanqa, nispa. Levítico 13:58 textopi

Sichus huk warmi t'aqanakusqanmanta askha p'unchaykuna yawarninmanta lloqsimunman, otaq t'aqanakusqan p'unchaymanta aswanta phawaykachaqtinpas. Qhelli kasqan p'unchaykunan t'aqanakusqan p'unchaykuna hina kanqa. Levítico 15:25 textopi

Amataqmi ñañanmanpas warmita casarakunkichu, payta phiñachinaykipaq, q'ala kayninta sut'inchananpaq, hukninpa ladonpi kawsasqan tiempopi. Levítico 18:18 textopi

Leví runakunapa llaqtankunata, hallp'anku llaqtakunapa wasinkunatapas, Levitakuna maypachapas kutichipunkuman. Vendesqa watamantapacha Jubileo watakamam rantiqninwan yupanqa, rantikusqanpa chaninmi hayka wata kasqanman hina kanqa, contratasqa sirvientepa tiemponman hina. Levítico 25:32,50

Trillanaykichistaq cosecha cosechakama chayanqa, cosechapas tarpuy tiempokama chayanqa, mikhunaykichistataq mikhunkichis, hallp'aykichispitaq mana imamanta manchakuspa tiyankichis. Levítico 26:5 textopi

Hinallataq ima allpapas, wiraña, wiraña, yanta kaptinpas, mana kaptinpas. Kallpanchakuychis, hinaspa kay hallp'a rurunta apamuychis. Kunan pachaqa ñawpaq puqusqa uvas uvas puquy pachañam karqa. Números 13:20

Hinaspan kay hallp'api tiyaqkunaman willanqaku, paykunan uyarirqanku Señor Dios kay llaqta ukhupi kasqaykita, uyapura rikusqa kasqaykita, phuyuykipas paykunaq hawanpi sayashasqanmanta, paykunaq ñawpaqenpi purisqaykitapas, p'unchaypi phuyu pilarpi, tutapitaq nina pilarpi purisqaykita. Números 14:14

Imaynatachus ñawpa taytayku Egiptoman uraykamurqanku, unayñataq Egiptopi tiyayku. Egipto runakunapas ñak'arichiwarqankun, ñawpa taytanchiskunatapas: Números 20:15

Chay tiempopin kamachirqaykichis: –Diosniykichis Señor Diosmi kay hallp'ata qosunkichis chay hallp'ata hap'ikapunaykichispaq. Chay tiempopin Josueta kamachirqani: –Diosniykichis Señor Diosqa kay iskay reykunaman tukuy ima ruwasqantan rikunki, chay hinatan Señor Diosqa ruwanqa llapa suyukunata, nispa. Deuteronomio 3:18,21

Chay tiempopin Señor Diosqa kamachiwarqan kamachikuykunata, kamachikuykunatapas yachachinaypaq, chay hallp'ata hap'ikapunaykichispaq chimpanaykichispaq. Deuteronomio 4:14 textopi

Chay ratopin Señor Diosqa niwarqan: –Ñawpaq kaqman rikch'akuq iskay rumi rumikunata kuchuspa orqoman wichaspa k'aspimanta arcata ruwayki, nispa. Chay tiempopin Señor Diosqa Leví aylluta t'aqarqan Señor Diospa rimanakuy arcanta apanankupaq, Señor Diospa ñawpaqenpi sayanankupaq payta servinankupaq, sutinpi saminchanankupaqwan. Ñawpaq kutipi hina orqopi qhepakurqani tawa chunka p'unchay tawa chunka tuta ima. Chay tiempopipas Señor Diosqa uyariwarqanmi, manataqmi Señor Diosqa wañuchiyta munarqankichu. Deuteronomio 10:1,8,10

Unay llaqtata muyuykuspaykiqa, chay llaqtata hap'inaykipaq maqanakuspaqa, manan sach'a-sach'ankunataqa hachawan kallpawanqa chinkachinkichu, chaykunamantan mikhunki, manataqmi kuchunkichu (chakra sach'aqa runaq kawsayninmi) muyuriqpi llank'achinaykipaq: Deuteronomio 20:19

Willarina

Punku wisq'akusqan pachata hina tutayaqtinmi runakunaqa lloqsirqanku. Paykunataqa hap'inkichismi, nispa. Josué 2:5

Hinaqtinmi Josueqa chunka iskayniyoq runakunata waqyachirqan, Israelpa mirayninkunamanta, sapa ayllumanta huk qharita, Josuetaq paykunata nirqan: –Diosniykichis Señor Diospa Arcanpa ñawpaqenta chimpaspa Jordán mayu chawpiman riychis, hinaspa sapankaykichis huk rumita hombroykichisman hoqariychis, Israelpa mirayninkunaq yupayninman hina hamuspa niwaqchis: ¿Ima niytataq munankichis kay rumikunawan? Chaymantataq paykunaman kutichinkichis: Jordán mayu unuqa Señor Diospa rimanakuy arcaq ñawpaqenpin ch'usaqyachisqa karqan, nispa. Jordán mayu chimpaqtintaq Jordán mayu unukuna ch'usaqyachisqa karqan, chay rumikunan Israel runakunaq wiñaypaq yuyarinapaq kanqa. Josué 4:4-7

Chay ratopin Señor Diosqa Josueta nirqan: –Huk filoyoq cuchillokunata ruwaspa, iskay kaq kutipi Israel runakunata señalakuy, nispa. Josué 5:2

Qanchis kaq kutipi sacerdotekuna trompeta tocaqtinkun Josueqa runakunata nirqan: Qapariychis! Señor Diosmi llaqtata qosunkichis. Josué 6:16

Ai reytaq chayta rikuspa usqhaylla tutamanta hatarirqanku, llaqta runakunataq Israelwan maqanakuq rirqanku, llapa runanwan kuska, huk horata churaspa, pampaq ñawpaqenpi. ichaqa manan yacharqanchu llaqtaq qhepanpi llullakuna payman embuscakusqankuta. Josué 8:14

Israelpa Diosnin Tayta Dios Israelpaq maqanakusqanraykum Josueqa huk kutillapi hapirurqa. Josué 10:42

Señor Diostaq Josueta nirqan: –Ama paykunata manchakuychu, paqarin p'unchaymi Israel runakunata llapa wañuchisqakunata hap'ichisaq, caballonkutapas ninawanmi ruphachinki, nispa. Hinan Josueqa qhepaman kutispa Hazor llaqtata hap'ispa reyta espadawan wañuchirqan. Josueqa unayñan chay llapa reykunawan maqanakurqan. Chay tiempopin Josue hamuspa Anak runakunata ch'usaqyachirqan orqokunamanta, Hebrónmanta, Debirmanta, Anabmanta, Judá orqokunamanta, Israel orqokunamantawan. Josué 11:6,10,18,21

Chayraykun nirqayku: “Ñoqaykuman otaq mirayniykumanpas chay hinata niwaqtinkuqa, hukmanta nisaqku: Qhawariychis Señor Diospa altarpa rikch'ayninta, ñawpaq taytaykuqa manan ruphachina sacrificiokunapaqchu nitaq sacrificiokunapaqchu ruwarqanku, nispa. Ichaqa noqaykuwan qankunawan testigo hinan. Josué 22:28

Unaymantañam Señor Diosqa Israel runakunata tukuy awqankunamanta samachisqanmanta, Josueqa machuyaruspan machuyarurqa. Josué 23:1

Rispa qapariychis akllasqaykichis dioskunaman. ñak'ariy tiempopi qespichisunkichis. Jueces 10:14

Tiempoq pasasqanman hinan Amonpa mirayninkuna Israel contra maqanakurqanku. ¿Israel runakuna Hesbón llaqtapi, llaqtankunapi, Aroer llaqtapi, Arnón lamar qocha patapi llapa llaqtakunapi tiyashaqtinku, kinsa pachak wata? Chaynaqa, ¿imanaqtintaq chay tiempo ukhupi mana kutichipurqankichischu? Jueces 11:4,26

Warmin ichaqa payta nirqan: –Señor Dios wañuchiwasunman karqan chayqa, manan ñoqaykumanta ruphachina sacrificiotapas mikhuna sacrificiotapas chaskiwanmanchu karqan, manataqmi tukuy chaykunata willawasunmanchu karqan, nitaq kay hinata willawasunmanchu karqan, nispa. Jueces 13:23

Taytanpas mamanpas manam yacharqakuchu Tayta Diospa ruwasqanta, Filistea runakunapa contranpi imatapas maskasqanmanta, chay tiempopiqa Filistea runakunam Israel llaqtata munaychakurqaku. Jueces 14:4

Chayraykun Anaqa wiksallikusqan qhepaman huk qhari wawata wachakurqan, hinaspan suticharqan Samuel nispa: –Señor Diosmanta mañakusqayrayku, nispa. 1 Samuel 1:20

Hinan Señor Diosqa kinsa kutipi Samuelta waqyachirqan. Hinan sayarispa Eliman rispa nirqan: –Kaypin kashani, nispa. Qanmi waqyawarqanki, nispa. Eliqa repararqanmi chay wawata Señor Dios waqyasqanta. 1 Samuel 3:8

Paqarinmi Benjamín hallp'amanta huk runata kachamusqayki, paytataq hawiykunki Israel llaqtaypa umallin kananpaq, llaqtayta Filistea runakunaq makinmanta qespichinanpaq. 1 Samuel 9:16

Hinan chayamuq willaqkunata nirqanku: –Jabes-Galaad llaqtapi runakunata khaynata ninkichis: Paqarin inti k'anchanankamaqa yanapayniyoqmi kankichis, nispa. Hinaptinmi willakuqkuna Jabes llaqtayuq runakunaman willarqaku. hinaspan kusikurqanku. 1 Samuel 11:9

Davidqa Hebrón llaqtapi Judá ayllupi rey kasqanqa qanchis wata soqta killan karqan. 2 Samuel 2:11

Ñawpa pachakunapipas, Saul rey kashaqtinmi, qanmi karqanki Israel llaqtata pusaq, pusaqtaq, Señor Diostaq nisurqanki: –Israel llaqtayta mikhuchinki, Israel nacionpa umallintaq kanki, nispa. 2 Samuel 5:2

Israelpa mirayninkunata Egipto nacionmanta horqomusqaymantapacha, kunankamapas manan mayqen wasipipas tiyaranichu, aswanpas karpapi, karpapin purirani. Israel llaqtaypi juezkunata kamachisqay pachamantapacha, llapa awqaykikunamanta samarichisusqaykimantapacha. Hinaspapas Señor Diosmi nisunki wasita ruwanaykita, nispa. 2 Samuel 7:6

Wata tukukuqtintaq, reykuna maqanakuq risqanku tiempopi, Davidqa Joabta, kamachinkunatawan, llapa Israel runakunatawan kacharqan. Amón runakunata wañuchispankutaq Rabá llaqtata muyuykurqanku. Davidtaq ichaqa Jerusalén llaqtapi qhepakurqan. 2 Samuel 11:1

Chayraykun Absalonqa Joabta waqyachirqan reyman kachamunanpaq. Ichaqa manan payman hamuyta munarqanchu, iskay kaq kutipi kachaqtintaq mana hamuyta munarqanchu. 2 Samuel 14:29

Husaitaq Absalonta nirqan: –Ahitofelpa yuyaychasqanqa manan allinchu, nispa. 2 Samuel 17:7

Amasataq Judá runakunata huñuq rirqan, ichaqa churasqan p'unchaymantapas aswan unaytan qhepakurqan. 2 Samuel 20:5

Hinaqtinmi Jesusqa nirqan: –Ñawpaqmantapachan rimaqku: ‘Abelmantan yuyaychayta mañakunqaku’, nispa. 2 Samuel 20:18

Davidpa kapuqnin kallpasapa runakunapa sutinmi: Tacmonita, tiyanapi tiyaq, umallikunapa umalliqnin. chay hinallataqmi karqan Eznita Adino: pusaq pachak contra lanzanta hoqarirqan, paykunatan huk kutillapi wañuchirqan. Kimsa chunka umallikunamanta kimsataq, cosecha tiempopi, Adulam machayman Davidman chayarqanku, Filistea tropakunataq Refaim wayq'opi karpakurqanku. Kabzeel llaqtamanta Joiadaq churin Benaías, askha ruwaykunata ruwaq, iskay leon hina Moab runakunata wañuchirqan, uraykuspataq huk leonta wañuchirqan rit'i pacha ukhupi t'oqopi: 2 Samuel 23:8,13,20

Chaymi Señor Diosqa Israel nacionman onqoyta kachamuran tutamantamanta tiempokama. 2 Samuel 24:15

Taytanqa manan hayk'aqpas phiñachirqanchu: –¿Imaraykun chhaynata ruwarqanki? paypas ancha allin runan karqan; Mamantaq Absalonpa qhepanta wachakurqan. 1 Reyes 1:6

Sacerdote Abiatartataq rey nirqan: –Chay chakraykiman Anatot llaqtaman riy. Wañunaykipaq hinan kanki, ichaqa manan kunan pachaqa wañuchisqaykichu, taytay Davidpa ñawpaqenpi Señor Diospa arcanta apasqaykirayku, taytaypa tukuy ñak'arichisqankunapi ñak'arichisqa kasqaykiraykuwan. 1 Reyes 2:26

Chay tiempopin Salomon fiestata ruwarqan llapa Israel runakunawan kuska, Hamat llaqtamanta Egipto mayukama, Diosninchis Señor Diospa ñawpaqenpi, qanchis p'unchay qanchis p'unchay, chunka tawayoq p'unchay. 1 Reyes 8:65

Chaymi Señor Diosqa iskay kaq kutipi Salomonman rikhurimurqan, imaynan Gabaón llaqtapi rikhurirqan hinata. 1 Reyes 9:2

Ch'isi sacrificio ofrecesqanku horapin profeta Elías asuykamuspa nirqan: –Abrahanpa, Isaacpa, Israelpa Diosnin Señor Diosníy, kunan p'unchay yachay Israelpi Dios kasqaykita, kamachiyki kasqayta, tukuy kaykunatataq rimasqaykiman hina ruwasqayta, nispa. 1 Reyes 18:36

Qanchis kaq kutipitaq Jesusqa nirqan: –Lamar-qochamanta huk runaq makinman rikch'akuq phuyulla hatarimun, nispa. Hinan Jesusqa nirqan: –Riy, Ahabta niy: Carretaykita allichaspa uraykamuy, para ama hark'ananpaq, nispa. 1 Reyes 18:44

Señor Diospa angelninmi iskay kaq kutipi kutimuspa llamiykuspa nirqan: –Hatarispa mikhuy, nispa. chay puriyqa qanpaq ancha hatun kasqanrayku. 1 Reyes 19:7

Paytaq nirqan: –Kawsasqayki tiempoman hinan huk wawata abrazakunki, nispa. Paytaq nirqan: –Manan, wiraqochay, Diospa runan, ama sirvientaykita llullakuychu, nispa. Hinan warmiqa wiksallikuspa huk qhari wawata wachakurqan Eliseoq nisqanman hina. 2 Reyes 4:16-17

Hinan Jesusqa payta nirqan: –¿Manachu sonqoy qanwan rirqan, chay runa carretanmanta kutirispa qanwan tupananpaq? ¿Qolqeta chaskinapaqchu, p'achakunata, aceitunas chakrakunata, uvas chakrakunata, ovejakunata, torokunata, qhari kamachikunata, sirvientakunata chaskinapaqchu? 2 Reyes 5:26

Hinan Eliseoqa nirqan: –Uyariychis Señor Diospa siminta. Tayta Diosmi kaynata nin: Paqarinmi Samaria punkupi huk tupu allin hak'uta huk siclowan vendekunqa, iskay tupu cebadataq huk siclowan, nispa. 2 Reyes 7:1

Eleazarpa churin Fineesmi ñawpaqpi kamachikuq karan, Señor Diostaq paywan kasharan. 1 Crónicas 9:20

Saul rey kashaqtinpas, qanmi karqanki Israel nacionman pusaq, pusaq, hinan Diosniyki Señor Dios nisurqanki: Israel llaqtayta mikhuchinki, Israel llaqtaytataq kamachinki, nispa. 1 Crónicas 11:2

Kaymi Davidpa kapuqnin kallpasapa runakunapa yupaynin. Hacmon llaqtayoq Jasobeam sutiyoq runan capitankunaq umallin karqan, huk kutillapin kinsa pachak wañuchisqa runakuna contra lanzanta hoqarirqan. 1 Crónicas 11:11

Chay tiempopin Davidqa Jebuseo Ornanpa trillananpi Señor Dios kutichisqanta rikuspa, chaypi sacrificiota haywarqan. 1 Crónicas 21:28

Iskay wata tukukuqtintaq, onqosqanrayku wiksan urmaykurqan, sinchi onqoykunawantaq wañupurqan. Llaqtanqa manan ruphachirqankuchu ñawpa taytankunaq ruphachisqan hina. 2 Crónicas 21:19

Chay tiempopin Leví runakuna reypa kasqanman chay cajata aparqanku, askha qolqe kashaqta rikuspataq reypa escribaqninwan uma sacerdotepiwan chay cajata ch'usaqyachispa hap'ispa wasinman aparqanku. Chhaynatan sapa p'unchay ruwarqanku, askha qolqetataq huñurqanku. 2 Crónicas 24:11

Amasías Señor Diosta mana qatikusqan qhepamanmi Jerusalén llaqtapi pay contra rimanakurqanku. Hinaspan Laquis llaqtaman ayqekurqan, paykunan ichaqa Laquis llaqtaman kacharqanku, hinaspan chaypi wañuchirqanku. 2 Crónicas 25:27

Llakikusqan tiempopin astawanraq Señor Dios contra huchallikurqan, kaymi rey Acaz. 2 Crónicas 28:22

Hinan reyqa niwarqan: Reinapas qayllanpi tiyashaqmi: ¿Hayk'aqkamataq purinki? ¿Hayk'aqtaq kutimunki? Chaymi reyqa kusikurqan kachamuwananpaq; hinaspan huk tiempota churarqani. Nehemías 2:6

Chayraykun awqankuq makinman paykunata entregarqanki, paykunan paykunata llakichirqan, ñak'ariy tiempopitaq qaparisuqtiykiku hanaq pachamanta uyarirqanki. imaymana khuyapayakuyniykikunaman hinataq paykunaman qespichiqkunata qorqanki, paykunan awqankuq makinmanta qespichirqanku. Nehemías 9:27

Sichus kay tiempopi ch'inlla kanki chayqa, huk cheqasmantan judío runakunaq hatunyayninku, kacharichisqa kanankupas kanqa. Qanpas taytaykiq wasinpas thunisqa kankichis, ¿pitaq yachan kay hina tiempopaqchu qhapaq suyuman hamusqaykita? Ester 4:14

Harawi

¿Manachu kay pachapi runapaq churasqa tiempo? ¿manachu p'unchawninkunapas contratadorpa p'unchawninkuna hina? Job 7:1

Runa wañuptinqa, ¿kawsanqachu? tukuy p’unchaykuna churasqay tiempopi suyasaq, cambioy chayamunankama. Job 14:14

¿Yachankichu qaqapi sallqa cabrakuna wachamusqan tiempota? icha, ¿atiwaqchu señalta urpikuna wachakuptin? ¿Atiwaqchu yupayta hunt'asqan killakunata? Icha, ¿yachankichu ima pachatachus wachamunankuta? Job 39:1-2

Qanmi sonqoyman kusikuyta churarqanki, trigonkupas vinonkupas yapakusqan tiempomantapas. Salmo 4:7 textopi

Señor Diospas sarunchasqa runakunaq pakakunanmi kanqa, sasachakuy tiempopipas pakakunanmi kanqa. Salmo 9:9 textopi

Señor Diospa rimayninkunaqa ch'uya rimaykunan, qanchis kutita ch'uyanchasqa hornopi qolqeta hina. Salmo 12:6 textopi

Phiñakuyniykipi nina hornota hinan ruwanki, Señor Diosmi phiñakuyninwan millp'unqa, ninataq paykunata ruphachinqa. Salmo 21:9 textopi

Sasachakuy tiempopiqa pabellonpin pakawanqa, karpanpa pakasqallanpin pakawanqa. qaqa patamanmi sayachiwanqa. Salmo 27:5

Tiempoykunaqa makiykipin kashan, awqaykunaq makinmanta, qatiykachawaqniykunamantawan qespichiway. Salmo 31:15

Dios sonqo runaqa kaytan mañakusunki tarisqa kanayki tiempopi. Salmo 32:6

(Davidpa Salmon, Abimelecpa ñawpaqenpi comportamientonta cambiaqtin, paytaq qarqorqan, hinaspan ripurqan.) Tukuy tiempon Señor Diosta saminchasaq, paypa alabasqanqa sapa kutillanmi simiypi kanqa. Salmo 34:1

Mana allin tiempopiqa manan p'enqakunqakuchu, yarqay p'unchaykunapitaq saksasqa kanqaku. Chanin runakunaq qespichisqanmi ichaqa Señor Diosmanta, paymi paykunaq kallpan sasachakuy tiempopi. Salmo 37:19,39

(Apu takiqman, Davidpa Salmon.) Kusisamiyoqmi wakchata qhawariq runaqa, Sasachakuy tiempopin Señor Diosqa qespichinqa. Salmo 41:1

Diosníy, ninriykuwanmi uyarirqayku, ñawpaq tiempopi ima llank'asqaykitapas willawarqankun. Salmo 44:1

Ima hora mancharisqa kaspaymi qanpi confiasaq. Salmo 56:3

Paypi tukuy tiempo confiay; qankuna runakuna, paypa ñawpaqenpi sonqoykichista hich'aychis: Diosqa pakakunanchismi. Selah. Salmo 62:8 textopi

Ñoqataq ichaqa, Señor Diosníy, mañakuyniyqa qanpaqmi, allin tiempopi: Diosníy, ancha khuyapayakuyniykipi uyariway, qespichisqayki cheqaq kaypi. Salmo 69:13

Ama machuyay tiempopiqa wikch'uwaychu; kallpay pisiyaqtin ama saqerpariwaychu. Salmo 71:9 textopi

Ichaqa khuyapayakuywan hunt'a kaspa, huchankuta pampacharqan, manataq chinkachirqanchu. Salmo 78:38 textopi

Señor Diosta cheqnikuqkunaqa paymanmi kasukunkuman karqan, tiemponkutaq wiñaypaq kanman karqan. Salmo 81:15

Yuyariy tiempoy pisilla kasqanta, ¿imanaqtintaq llapa runakunata yanqapaq ruwarqanki? Salmo 89:47

Sayarispan Sion llaqtata khuyapayakunki, payta allinpaq qhawarinaykipaq tiempo chayamusqanrayku. Salmo 102:13

Paymi huk runata kacharqan, paymi karqan kamachipaq vendesqa Jose, paypa chakinta watasqawan k'irirqanku, fierropi wisq'asqa karqan, rimasqan chayamunankama, Señor Diospa siminmi payta

pruebarqan. Reyqa kachamuspan kacharipurqan; llaqta kamachiqtapas, kacharichisqa kachun. Salmo 105:17-20

Kusisamiyoqmi juiciota hunt'aqkunapas, chanin-kayta tukuy tiempo ruwaqkunapas. Salmo 106:3

Achka kutitam paykunata librarqa; ichaqa yuyaykusqankuwanmi Jesusta phiñachirqanku, huchankumantataq pisichasqa karqanku. Chaywanpas payqa qhawarirqanmi ñak’ariyninkuta, qaparisqankuta uyarispan: Salmo 106:43-44

Señor Diospa sutin saminchasqa kachun kunanmanta wiñaypaq. Salmo 113:2

Ichaqa kunanmantapacha wiñaypaqmi Señor Diosta saminchasaqku. Señor Diosta yupaychaychis. Salmo 115:18

Almayqa tukuy tiempon taripayniykikunata munapayasqanmanta p’akikun. Salmo 119:20

Qanchis kutitam sapa punchaw alabayki chanin juzgasqaykirayku. Salmo 119:64

Señor Diosníy, llank'anaykipaq tiempon chayamun, kamachikuy simiykita mana valeqman tukuchisqankurayku. Salmo 119:126

Señor Diosmi kunanmantapacha lloqsinaykita, haykunaykitapas waqaychanqa, wiñaypaqtaqmi waqaychanqa. Salmo 121:8

(Gradokunaq takiynin.) Askha kutitan wayna kasqaymantapacha ñak’arichiwarqanku, kunan Israel niy: Wayna kasqaymantapachan askha kutita ñak’arichiwarqanku, chaywanpas manan atipawarqankuchu. Salmo 129:1-2

Amigoqa tukuy tiempon munakun, wawqentaqmi nacekun sasachakuykunapi. Proverbios 17:17

Chanin runaqa qanchis kutitan urmaykuspa kawsarimun, millay runan ichaqa mana allinpi urmaykunqa. Proverbios 24:16

Imaynan cosecha tiempopi rit'i chiri, chay hinallataqmi hunt'aq willaqqa payta kachamuqkunaman. Sasachakuy tiempopi mana hunt’aq runapi confiayqa kiru p’akisqa hinan, chaki articulacionmanta lloqsimuq hina. Proverbios 25:13,19

¿Imapas nisunmanchu: “Qhawariy, kayqa mosoqmi?”, nispa. ñawpaq tiempomantañan, ñawpaqenchispi kaq. Eclesiastés 1:10 textopi

Tukuy imapaqmi huk tiempo kan, hanaq pacha urapi tukuy imapaqpas tiempon kan: Nacenapaq tiempo, wañuy tiempopas kanmi. tarpunapaq pacha, tarpusqa kaqta pallanapaq pacha; Wañuchina pacha, hampina pachapas kanmi; p'akinapaq pacha, hatarichina pachataq; Waqay pacha, asikuy pachataq; Llakikuy pacha, tusuy pachapas; Rumikunata wikch'unapaq tiempo, rumikunata huñunapaq tiempopas. abrazana pacha, abrazanamanta karunchakuy pacha; Huk pacha chaskinapaq, huk pachataq chinkachinapaq; Waqaychanapaq pacha, wikch'unapaq pachapas; llik’inapaq pacha, sirana pachataq; upallalla kanapaq tiempo, rimanapaq tiempopas; Munakuy pacha, cheqnikuy pachataq; awqanakuy pacha, thak kawsay pachapas. ¿Imapaqtaq llamk'aq runaqa? Ñoqaqa rikurqanin runakunaq wawankunaman Diospa qosqanta. Tiempollanpin tukuy imatapas sumaqyachirqan,

hinallataqmi kay pachata sonqonkupi churarqan, chhaynapi mana pipas qallariymanta tukukuykama Diospa ruwasqan ruwaykunata yachananpaq. Yachanin chaykunapiqa manan ima allinpas kanchu, aswanpas runaq kusikunanpaq, kawsayninpi allin ruwaykunata ruwananpaq. Hinallataq sapanka runa mikhunanpaq, ukyananpaqpas, tukuy llank'ayninpa allinninwan kusikunanpaqpas, Diospa qokuyninmi. Yachanin Diospa ima ruwasqanpas wiñaypaq kananta, manataqmi imatapas churakunmanchu, nitaq imatapas qechuyta atinmanchu. Imachus karqan chaypas kunanmi; imachus kanan kaqpas, ñam karqanña; Diostaq ñawpaq kaqtaqa mañakun. Hinaspapas intiq uranpi taripay cheqastaqa rikurqanin, chaypi millay ruwaykuna kashasqanmanta; Chanin kaypa cheqastaq, chay mana allin ruwayqa chaypi kasharqan. Sonqoypin nirqani: Diosmi chanin runakunata millay runakunatapas juzganqa, tukuy imapaq, tukuy ima ruwanapaqpas tiempon kan, nispa. Eclesiastés 3:1-17 textopi

Ama ancha millay runa kaychu, amataq mana yuyayniyoq kaychu, ¿imanaqtintaq manaraq tiempoyki chayamushaqtin wañunki? Eclesiastés 7:17 textopi

Kamachikuyta kasukuqqa manan ima millaytapas sientenqachu, yachayniyoq runaq sonqonpas reparanmi tiempota juzgasqatapas. Imaraykuchus tukuy imapaqpas kan tiempo, juzgakuypas, chayraykun runaq ñak'ariyninqa paypi hatun. Payqa manan yachanchu imachus kananta, ¿pitaq willanman hayk'aq kananta? Manan pipas espirituta hap'inanpaq atiyniyoqqa kanchu; wañuy p'unchawpiqa manan atiyniyoqpaschu, chay maqanakuypiqa manan ima q'osñipas kanchu. manataqmi millay ruwaypas qosqakunataqa qespichinqachu. Tukuy kaykunatan rikurqani, sonqoytataqmi churani intiq uranpi llapa ruwaykunaman, kanmi huk runa hukta kamachin kikinpa mana allinninpaq. Eclesiastés 8:5-9 textopi

Huchasapa pachak kutitaña mana allinta ruwanman, p'unchayninkunaña unayña kanman chaypas, yachanin Diosta manchakuqkunapaq allin kananta, ñawpaqenpi manchakuqkunapaq: Eclesiastés 8:12

Kutispaymi intipa uranpi rikurqani, kallpayqa manam kallpasapakunapaqchu, nitaq maqanakuyqa kallpasapakunapaqchu, nitaq yachaysapakunapaqqa tantachu, nitaq yachaysapa runakunapaqchu qhapaq kaypas, manataqmi allin yachayniyuq runakunapaqchu. Ichaqa tiempopas, qonqayllamantapas llapankumanmi pasakun. Runapas manan yachanchu tiemponta, millay llikapi hap'isqa challwakuna hina, toqllapi hap'isqa pisqukuna hina. Chaynallataqmi runakunapa churinkunapas millay tiempopi toqllaman wichiykusqa kachkanku, qonqaylla paykunaman wichiykamuptin. Eclesiastés 9:11-12 textopi

T'ikakuna allpapi rikurin; pisqukunapa takiynin pacha chayarunñam, allpanchikpi tortugapa kunkan uyarikun; Salomonpa takiynin 2:12

Profecia nisqa

Señor Diosníy, khuyapayaykuway. Ñuqaykuqa suyachkaykikum, sapa paqarin paykunapa makinku kay, sasachakuy pachapipas qespichiwaqniyku. Isaias 33:2

Yachayniyoq kaypas, yachaypas tiempoykiq allin takyasqanmi kanqa, qespichinaykipaqpas kallpayoqmi kanqa, Señor Diosta manchakuymi paypa qhapaq kaynin. Isaias 33:6

Ama manchakuychikchu, ama manchakuychikchu, ¿manachu chay pachamantapacha willarqayki? qankunaqa testigoykunaraqmi kankichis. ¿Kanmanchu huk Dios? ari, manan kanchu Dios; Manam mayqintapas riqsinichu. Isaias 44:8

Willaychik, hinaspa asuykachiychik. ari, kuska yuyaykunakuchunku: ¿pitaq kayta willaran ñawpa pachamantapacha? ¿Pitaq chay pachamanta willarqa? ¿Manachu ñoqa Tayta Dios? manataqmi huk Diospas kanchu ñoqamantaqa; chanin Dios, Qespichiq; noqamantaqa manan pipas kanchu. Isaias 45:21

Qallariymantapachan tukukuymanta willaspa, ñawpaq pachamantapacha manaraq ruwasqa kaqkunata, nispa: Yuyaychayniyqa sayanqan, tukuy munasqaytan ruwasaq: Isaias 46:10

Huk animalta nispan: Qanmi taytay kanki, nispa. Rumimanpas: “Qanmi horqomuwarqanki, manan uyankumanchu qhepakurqanku”, nispa. Ichaqa, ¿maypitaq kachkanku diosniykikuna? Sasachakuyniykipi qespichisunkikuman chayqa, hatarichunku, Judá, llaqtaykikunaq yupayninman hinan diosniykikuna kashanku, nispa. Jeremías 2:27-28

Chay tiempopin Jerusalén llaqtata sutichanqaku Señor Diospa kamachikuy tiyanan nispa. Señor Diospa sutinman, Jerusalén llaqtaman llapa suyukuna huñusqa kanqaku, manañataqmi millay sonqonkupi yuyaykusqankuman hinañachu purinqaku. Jeremías 3:17

¿P’enqakurqankuchu millay millay ruwaykunata ruwaspanku? Manan, manan p'enqakurqankuchu, manataqmi pukayayta atirqankuchu, chayraykun urmaykuqkuna ukhupi urmaykunqaku, watukamusqay ratopin urmachisqa kanqaku, nispas nin Señor Diosqa. Jeremías 6:15

Ari, hanaq pachapi kaq cigüeñaqa yachanmi churasqa pachankunata; tortugapas, grúapas, golondrinapas hamunanku pachata qhawanku; Llaqtayqa manan yachanchu Señor Diospa juzgasqanta. ¿P’enqakurqankuchu millay millay ruwaykunata ruwaspanku? Manan, manan p'enqakurqankuchu, manataqmi pukayayta atirqankuchu, chayraykun urmaykuqkuna ukhupi urmaykunqaku, wachuchisqa kasqanku tiempopin wikch'usqa kanqaku, nispas nin Señor Diosqa. Hawka kawsaytam maskarqaniku, ichaqa manam ima allinpas hamurqachu; qhali kay tiempopaqtaq, ¡qhawaychis sasachakuykunata! Jeremías 8:7,12,15

Señor Diosmi nirqan: –Cheqaqtapunin puchuqniykikuna allin kanqa. Cheqaqtapunin awqaykita allinta valechisqayki millay tiempopi, ñak’ariy tiempopipas. Jeremías 15:11 textopi

Chay p'unchawkunapi, chay pachakunapipas, chanin kay K'alltata Davidman wiñachisaq; Hinaspan chay hallp'api taripaytapas chanin-kaytawan hunt'achinqa. Jeremías 33:15

Chay p'unchawkunapi, chay p'unchawkunapi ima, Israelpa mirayninkunaqa, Judá runakunawan kuska waqaspa hamunqaku. Jeremías 50:4

Tukuy-atiyniyoq Señor Diosmi nin, qan contran kashani, watukamunay p'unchaymi chayamushan. Jeremías 50:31

Babilonia llaqtamanta ayqekuychis, sapankaykichistaq almankuta qespichiychis. Kaymi Señor Diospa vengakunan tiempoqa. paymanmi kutichipunqa. Jeremías 51:6

¿Imanasqataq wiñaypaq qunqawankiku, unayñataq saqiwankiku? Waqaykunamanta 5:20

Mikhusqaykiqa sapa p'unchaymi iskay chunka siclota pesanki. Unutapas tomankitaqmi, huk hinmanta soqta kaq parteta, sapa kutim tomanki. Ezequiel 4:10-11

Chay hallp'api tiyaq, tutamantanmi chayamun, ñak'ariy p'unchaymi qayllaykamushan, manan orqokunaq t'oqyayninchu. Tiempoqa chayarunñam, punchawqa asuykamuchkanñam, ama rantiqpas kusikuchunchu, nitaq rantikuqpas waqachunchu, llapallan runakunapa piñakuyninmi. Ezequiel 7:7, 12

Qanpa qayllanta pasaspa qhawarispaymi rikurqani, tiempoykiqa munakuy tiempon kasharqan. Qan pataman p'achayta mast'arirqani, q'ala kayniykitataq taparqani, ari, qanmanmi jurarqani, qanwantaq rimanakuyman haykurqani, ninmi Señor Diosqa, qantaq ñoqaq kapurqanki. Ezequiel 16:8

P'unchaymi qayllaykamushan, Señor Diospa p'unchayninpas qayllaykamushanñan, phuyu p'unchaymi. mana judío runakunaq tiempon kanqa. Ezequiel 30:3

Apu Señor Diosmi nin, Israel nacionman Gog hamuqtinmi, phiñakuyniyqa uyanman hamunqa, nispa. Ezequiel 38:18

Reytaq kutichispa nirqan: –Cheqaqtapunin yachani tiempota gananaykichista. Ichaqa, sichus mosqoyniyta mana willawankichischu chayqa, huk kamachikuyllan kashan, llulla simikunata, waqlliq simikunatawan ñawpaqeypi rimanaykichispaq, tiempo cambianankama, chayrayku willawaychis chay mosqoyniykichista, hinan yachasaq chay mosqoypa sut'inchayninta willawawaqniykichista. Daniel 2:8-9

Chaymantataq Danielqa reyta valekurqan tiempota qonanpaq, reyman imachus sut'inchasqanmanta willananpaq. Daniel 2:16

Hinaspan tiempokunata, tiempokunatapas cambian, reykunatan horqon, reykunatataqmi churan, yachayniyoqkunamanmi yachayta qon, yachayta yachaqkunamanpas: Daniel 2:21

P'unchaykuna tukukuqtintaq noqa Nabucodonosor hanaq pachaman ñawiyta hoqarirqani, yuyayniytaq kutimuwarqan, hinaspan Ancha Hatun Diosta samincharqani, wiñaypaq kawsaq runatataq yupaycharqani, hatuncharqanitaqmi, paypa kamachikuyninqa wiñaypaqmi, qhapaq suyunpas miraymanta miraymanmi hanaq pacha ejercitopi, kay pachapi tiyaq runakunapipas munasqanman hina, manataqmi pipas hark'ayta atinmanchu, nitaq ninmanchu: ¿Imatan ruwashanki? Chaypachallapitaqmi yuyayniyqa kutimuwarqan; qhapaq suyuypa k’anchariyninraykutaq, yupaychayniy, k’anchariyniypas kutimurqan; yuyaychaqniykunapas, wiraqochaykunapas maskhawarqankun; qhapaq suyuypitaq takyasqa karqani, ancha hatun hatun kaytaq yapakuwarqan. Noqa Nabucodonosormi hanaq pacha Reyta yupaychani, hatunchani, hatunchani, tukuy ruwasqankunaqa cheqaqmi, ñanninkunapas juzgaymi, hatunchakuspanku puriqkunatataqmi pisichayta atin. Daniel 4:34-37

Chay qelqapi firmasqa kasqanta yachaspan Danielqa wasinman haykurqan. Jerusalén ladoman cuartonpi ventanankuna kichasqa kashaqtinmi, sapa p'unchay kinsa kutita qonqorikuspa Diosninpa ñawpaqenpi Diosmanta mañakuspa graciasta qorqan. Daniel 6:10

Chay hinaqa, yachaychis, entiendeychis, Jerusalén llaqtata wakmanta sayarichinapaq, hatarichinapaq kamachikuy lloqsimusqanmantapacha, kamachikuq Mesiaskama, qanchis chunka iskayniyoq semanan kanqa. Daniel 9:25

Chanin kaypi tarpuychis, khuyapayakuywan cosechaychis. ch'usaq allpaykichista p'akiychis, Señor Diosta maskhanaykichis tiempon chayamun, chanin kawsayta parachimunankama, nispa. Oseas 10:12

Chay p'unchawkunapi, chay p'unchawkunapi, Judá, Jerusalén llaqtata presochasqa kaqkunata kutichimuspay, llapa suyukunata huñuspa Josafat wayq'oman uraykachisaq, chaypitaq paykunata rogakusaq llaqtaymanta, herenciay Israelmantawan, paykunan nacionkunaman ch'eqechirqanku, hallp'aytataq t'aqarqanku. Joel 3:1-2

Yachanin imaymana huchaykichiskunata, hatun huchaykichiskunatapas, chanin runakunata ñak'arichinku, sobornotapas chaskinku, punkupi wakchakunatapas pañankumanta t'aqanku. Chayraykun allin yuyayniyoq runakunaqa ch'inlla kanqa chay tiempopi; millay tiempo kasqanrayku. Allinta maskhaychis, amataq mana allintachu, kawsanaykichispaq, chhaynapin Señor Diosqa qankunawan kanqa, nisqaykiman hina. Amos 5:12-14

Hinan Señor Diosqa iskay kaq kutipi Jonasman rimarirqan: –Sayariy, chay hatun llaqta Nínive llaqtaman riy, hinaspa willasqayki willakuyta, nispa. Jonas 3:1-2

Chayraykun Señor Diosqa kay hinata nin: Qhawariy, kay ayllu contran huk millayta yuyaykushani, chaymantaqa manan kunkaykichista horqonkichischu; amataq hatunchakuspaqa rinkichischu, kay tiempoqa millaymi, nispa. Miqueas 2:3

Hinan Señor Diosta waqyakunqaku, ichaqa manan uyarinqachu, chay p'unchaypiqa paykunamantan uyanta pakaykunqa, imaynan paykunapas mana allintachu ruwarqanku. Miqueas 3:4

¿Imatan yuyaykunkichis Señor Dios contra? paymi tukukapunqa, ñak'ariyqa manan iskay kaq kutipichu hatarinqa. Nahúm 1:9

Chay rikuyqa tiempopaqmi, tukupaypiñataqmi rimanqa, manataqmi llullakunqachu. cheqaqtapuni hamunanrayku, manan qhepanqachu. Habacuc 2:3

Chay ratopin Jerusalén llaqtata mecherokunawan maskhasaq, hinaspan sonqonkupi niq runakunata muchuchisaq: “Señor Diosqa manan allintachu ruwanqa, manataqmi mana allintapas ruwanqachu”, nispa. Sofonías 1:12

Qhawariy, chay tiempopiqa llapa ñak'arichiqniykikunatan chinkachisaq, sayk'uq warmitataq qespichisaq, qarqosqatataq huñusaq. P'enqachisqa kasqanku llapa hallp'akunapin paykunata alabasaq, allin reqsisqa kanankupaqpas. Chay tiempopin kutichimusqayki, p'unchaypi huñunay tiempopi, kay pachapi llapa runakuna ukhupi allin reqsisqa, alabasqa kasqayki, ñawpaqeykipi presochasqa kasqaykichista kutichipuqtiy, nispan Señor Diosqa nin. Sofonías 3:19-20

Tukuy-atiyniyoq Señor Diosmi nin: Kay runakunan ninku: ‘Manan chayamunchu Señor Diospa wasinta hatarichinapaq tiempo,’ nispa. Hinaqtinmi Tayta Diosqa profeta Hageowan rimarirqan: –¿Tiempoñachu qankuna, wasiykichispi tiyakunaykichispaq, kay wasitaq ch'usaqña kashan? Kunanqa kay hinatan nin: “Tukuy-atiyniyoq Señor Diosmi nishan: Imayna ruwasqaykipipas yuyaymanay. Hageo 1:2-4

Mikhuq runatataq qankunarayku k'amisaq, manataqmi hallp'aykipi rurukunataqa thuninqachu. Manataqmi uvas sach'aykichispas chakrapi rurunta wikch'unqachu, ninmi Tukuy-atiyniyoq Señor Diosqa. Malaquías 3:11

Evangelios y Hechos

Chaymantapachan Jesusqa predicayta qallarirqan: “Arrepentikuychis, hanaq pacha qhapaqsuyunqa qayllaykamushanñan”, nispa. Mateo 4:17

Uyarirqankichismi ñawpa tiempopi runakunaq nisqankuta: Ama wañuchinkichu, nispa. pipas wañuchiqqa taripaywanmi peligropi tarikunqa, ichaqa niykichismi: pipas wawqenwan mana imarayku phiñakuqmi juzgasqa kanqa, pipas wawqenta: Raca niqtinqa, juiciopin peligropi tarikunqa. Chayrayku, altarman regaloykita apaspa, chaypi yuyarinki wawqeyki contra qan contra huchayoq kasqanta chayqa, nispa. Altarpa ñawpaqenpi regaloykita saqey, hinaspa ripuy. ñawpaqta wawqeykiwan allipunachiy, chaymantataq hamuspa qokuyniykita hayway, nispa. Usqhaylla awqaykiwan rimanakuy, ñanpi kashaspayki. Manan hayk'aqllapas awqaykiqa juezman entregasunkichischu, jueztaq oficialman entregasunkichisman, hinaspataq carcelman wisq'asqa kankichis, nispa. Cheqaqtapunin niykichis, manan hayk'aqpas chaymantaqa lloqsinkichu, llapan qolqeta paganaykikama, nispa. Uyarirqankichismi ñawpa tiempopi runakunaq nisqankuta: Ama wasanchay huchapi purinkichu, ñoqan ichaqa niykichis: Pipas warmita munapayananpaq qhawaqqa sonqonpiña wasanchay huchata ruwan, nispa. Paña ñawiykitaq huchallikusunki chayqa, horqoy hinaspa wikch'uy, allinmi qanpaq huknin cuerpoyki chinkapun, manataq llapan cuerpoyki infiernoman wikch'usqa kananchu. Paña makiykitaq huchallikusunki chayqa, kuchuspa wikch'uy, qanpaqqa allinmi kanman huknin cuerpoyki chinkapusqanqa, manan llapan cuerpoyki infiernoman wikch'usqa kaychu. Nisqaku: Pipas warminmanta t'aqakuqqa t'aqanakunankupaq qelqata qochun, ñoqan ichaqa niykichis: pipas warminmanta t'aqakuqqa qhelli huchapi purispaqa, wasanchay huchamanmi tukuchin. Yapamantan uyarirqankichis ñawpaq tiempopi runakunaq nisqankuta: ‘Amapunin jurankichischu, aswanpas Señor Diosmanmi juramentoykichista hunt'ankichis, nispa. nitaq hanaq pachawanpas; Diospa tiyananmi: Nitaq kay pachawanchu; Chakinpa sayananmi, nitaq Jerusalén llaqtaq qayllanpichu. hatun Reypa llaqtanmi. Amataq umaykiwanpas jurankichu, mana huk chukchaykitapas yuraqyachiyta, yanatapas ruwayta atisqaykirayku. Ichaqa rimanakuyniykichisqa kachun: Arí, arí; Manan, manan, kaykunamanta aswan askha kaqpas mana allinmantan hamun. Uyarirqankichismi: ‘Ñawimanta ñawi, kirutaq kirumanta,’ nisqankuta, Ñoqan ichaqa niykichis: Ama millaytaqa hark'akunkichischu, ichaqa pipas paña uyaykita waqachisuptikiqa, huknintataq payman kutiy, nispa. Pipas Kamachikuy Simipi demandasunaykipaq, p'achaykitapas qechuyta munaspaykiqa, p'achaykitapas hap'ichichun, nispa. Pipas huk kilómetro purinaykipaq hikutasunkiman chayqa, iskay kilota ripuy, nispa. Mañakuqman qoy, manukuqmanpas ama karunchakuychu. Uyarirqankichismi: “Runamasiykita munakunki, awqaykitapas cheqnikunki” nisqankuta, nispa. Ichaqa niykichismi: Awqaykichiskunata munakuychis, ñakaqniykichiskunata saminchaychis, cheqnikuqniykichiskunata allinta ruwaychis, k'amikuqniykichiskunapaq, qatiykachasqaykichiskunapaqpas mañakuychis. Chay hinapin hanaq pachapi kaq Yayaykichispa wawankuna kanaykichispaq, payqa millay runakunamanpas allin runakunamanpas intitan lloqsimuchin, chanin runakunamanpas mana chanin runakunamanpas parata kachamuchin. Qankuna munakuqniykichista munakuwaqchis chayqa, ¿ima premiotataq chaskinkichis? ¿manachu impuesto cobraqkunapas kaqllata ruwanku? Wawqeykichiskunallata napaykunkichis chayqa, ¿imatataq hukkunamanta aswanta ruwankichis? ¿manachu impuesto cobraqkunapas chhaynata ruwanku? Chay hinaqa, hanaq pachapi kaq Yayaykichispas hunt'asqapuni kaychis. Mateo 5:21-48

Tutamantataq: Kunan p'unchawqa millay pacha kanqa, hanaq pachaqa pukallaña, pisiyasqa ima. Yaw iskay uyakuna, hanaq pachaq uyanta reparawaqchis; Ichaqa, ¿manachu reparawaqchis chay tiempoq señalninkunata? Mateo 16:3

Hinaqtinmi Pedroqa payman asuykuspa tapuran: —Señor, ¿hayk'a kutitan wawqey contraypi huchallikunqa, ñoqataq pampachasaq? qanchis kutikama? Jesustaq payta nirqan: –Manan qanchis kutikamachu niykichis, aswanpas qanchis chunka qanchis kutikama, nispa. Mateo 18:21-22

Paytaq nirqan: –Llaqtaman riy chhayna runaman, hinaspa niy: Yachachiqmi nin: Tiempoyqa qayllaykamushanñan, nispa. Pascua fiestataqa wasiykipin discipuloykunawan kuska ruwasaq. Mateo 26:18

Hinaspan khaynata niranku: Tiempoqa hunt'akunñan, Diospa qhapaqsuyunpas qayllaykamushanñan. Marcos 1:15

Hinan Pedroqa payta niyta qallarirqan: –Qhawariy, llapanta saqespa qatikuyku, nispa. Hinan Jesusqa kutichirqan: –Cheqaqtapunin niykichis: Manan pipas wasinta, wawqekunata, panankunata, taytanta, mamata, warmita, wawankunata, hallp'akunatapas saqerpariqqa, ñoqarayku, allin willakuykunata willakuspa, ichaqa pachak kutitaraqmi kay tiempopi chaskinqa, wasikunata, wawqe-panakunata, panankunata, mamakunata, wawakunata, hallp'akunatapas qatiykachaykunawan. hamuq pachapipas wiñay kawsaytapas. Askha ñawpaq kaqmi ichaqa qhepapi kanqaku. hinaspa qhepa kaq ñawpaq kaq. Marcos 10:28-31

Chay p'unchaykunapin ñak'ariykunaqa kanqa, Diospa kamasqan qallariymantapacha kunankamapas manan karqanchu. Cuidakuychis, rikch'ariychis, mañakuychis, manan yachankichischu hayk'aq p'unchay chayamunanta. Marcos 13:19,33

Cuidakuychik: Wawqeyki contraykipi huchallikuptinqa anyay. yuyayman kutirikun chayqa, pampachaychis. Huk p'unchawpi qanchis kutita huchallikusunkiman, qanchis kutitataq huk p'unchaypi qanman kutimusunkiman: “Pesapakunin”, nispa. Payta pampachanki. Lucas 17:3-4

Hinan Pedroqa nirqan: –Ñoqaykuqa llapanta saqespa qatikuyku, nispa. Hinan paykunata nirqan: –Cheqaqtapunin niykichis: Manan pipas Diospa qhapaqsuyunrayku wasintapas, tayta-mamantapas, wawqenkunatapas, warmintapas, wawankunatapas saqerpariqqa, kunan tiempopi, hamuq pachapipas, wiñay kawsayta mana chaskinqachu, nispa. Hinaqtinmi chunka iskayniyoq runakunata pusaspa, paykunata nirqan: –Jerusalén llaqtamanmi risaqku, Runaq Churinmanta profetakunaq qelqasqankupas hunt'akunqan, nispa. Lucas 18:28-31

Paytaq nirqan: –Ama engañasqa kanaykichispaq cuidakuychis, askha runakunan sutiypi hamunqaku: Ñoqan Cristo kani, nispa. Tiempoqa qayllaykamushanmi, ama paykunaq qhepanta riychischu, nispa. Lucas 21:8

Chaymi espadawan wañuchisqa kanqaku, hinaspan llapa suyukunaman preso apasqa kanqaku, Jerusalén llaqtataq mana judío runakunaq sarusqan kanqa, mana judío runakunaq tiempon hunt'akunankama. Lucas 21:24

Jesustaq payta nirqan: –¿Unayñachu qanwan kashani, manachu reqsiwanki, Felipe? rikuwaqniyqa Yayatan rikurqan; Hinaptinqa, ¿imaynataq ninki: Yayata qawachiwayku? Juan 14:9

Kaykunatan niykichis, ama phiñasqa kanaykichispaq. Sinagogakunamantan qarqosunkichis, ari, tiempon chayamushan, pipas wañuchiqniykichisqa Diosta servisqanta yuyananpaq. Chaykunatataq qankunata ruwasunkichis, Yayatapas mana ñoqatapas reqsisqankurayku. Ichaqa kaykunatan willaykichis, p'unchay chayamuqtin, chaykunata willasqayta yuyarinaykichispaq. Chaykunataqa manan qallariypiqa niykichischu, qankunawan kasqayrayku. Juan 16:1-4

Kaykunataqa proverbiokunawanmi willarqaykichis, ichaqa chayamushanñan tiempo, chay tiempopiqa manañan proverbiokunawan rimasaqchu, aswanpas sut'itan Yayamanta willasqaykichis. Juan 16:25

Iskay kaq kutipitaq payta niran: —Jonaspa churin Simón, munakuwankichu? Payta nirqan: –Arí, Señor; Qamqa yachankim kuyasqayta. Paytataq nirqan: –Ovejaykunata mikhuchiway, nispa. Kimsa kutipitaq payta niran: —Jonaspa churin Simón, munakuwankichu? Pedroqa llakikurqanmi kinsa kaq kutipi: —Munawanki? Hinan Jesusqa payta nirqan: –Señor, qanmi tukuy imatapas yachanki. Qamqa yachankim kuyasqayta. Jesustaq payta nirqan: –Ovejaykunata mikhuchiy, nispa. Juan 21:16-17

Hinaqtinmi huñunakuspanku, Jesusta tapurqanku: –Señor, ¿kay ratochu Israelman qhapaq suyuta wakmanta kutichipunki? Chaymi Jesusqa paykunata nirqan: –Manan qankunamantachu yachankichis, Yayaq atiyninpi churasqan tiempota, ima tiempotapas, nispa. Hechos 1:6-7

Chhaynaqa, yuyayman kutirimuychis, kutirimuychis, huchaykichiskuna pichasqa kananpaq, samariy tiempokuna Wiraqochaq qayllanmanta chayamuqtin; Ñawpaqmanta willasqa Jesucristota kachamunqa: Hanaq pachaqa chaskinanmi tukuy imaymanakuna kutichipuna p'unchawkama, kay pacha qallariymantapacha llapan ch'uya profetankunaq siminwan Diospa nisqankama. Hechos 3:19-21

Ichaqa Abrahamman Diospa jurasqan promesa tiempo qayllaykamuqtinmi, Egipto suyupi runakunaqa wiñarqanku, askhayarqankutaq, Hechos 7:17

Chay kunkataq iskay kaq kutipi payta rimapayarqan: –Diospa ch'uyanchasqanta, ama qhelli niychu, nispa. Hechos 10:15

Unaymantan paykunaqa mana manchakuspa Señor Diospi rimarqanku, paymi Diospa khuyapayakuyninpa siminmanta willarqan, makiwan milagrokunata, milagrokunatapas ruwananpaq qorqan. Hechos 14:3

Hinaspan huk yawarllamanta llapa nacionkunata ruwaran kay pachapi tiyanankupaq, ñawpaq tiempokunata, maykamachus tiyanankutapas churarqan. Kay mana yachay pachakunatataq Diosqa ñawinta kicharirqan; kunanmi ichaqa llapa runakunata kamachin maypipas yuyayman kutirikunankupaq: Hechos 17:26,30

Chaypi huk tiempo pasaruspanmi, Galacia provincia lawpi hinaspa Frigia lawpi llapallan discipulonkunata kallpancharqa. Hechos 18:23

Chanin kaymanta, mana manchakuq kaymanta, hamunan juzgaymantawan rimashaqtinmi, Felix khatatataspa kutichirqan: –Ripuy kay pachapaq, nispa. allin tiempoyoq kaspaymi waqyasqayki, nispa. Hechos 24:25

Cartakuna

Mana kallpayoqraq kashaqtinchismi, tiempollanpi Cristoqa mana manchakuq runakunarayku wañupurqan. Romanos 5:6

Kay tiempopi ñak'ariykunaqa manan tupanachisqachu kanman, noqanchispi rikuchisqa kanan hatunchaywanqa. Romanos 8:18

Chhaynallataqmi kay tiempopipas, khuyapayakuypa akllasqanman hina puchuq runakunapas kashan. Romanos 11:5

Hinaspapas, tiempota yachaspa, kunanqa puñuymanta rikch'arinanchispaq tiempoña kasqanta, kunanmi qespikuyninchis aswan qayllallapiña kashan, iñisqanchismantaqa. Romanos 13:11

Chayrayku, ama imatapas juzgaychischu manaraq tiempo chayamushaqtin, Señor hamunankama, paymi tutayaqpi pakasqa kaqkunata k'ancharichinqa, sonqokunaq yuyaykusqankunatapas sut'inchanqa, chay hinapin sapanka runa Diosta yupaychanqaku. 1 Corintios 4:5

(Payqa ninmi: “Asichasqa tiempopin uyarirqayki, qespikuy p’unchaypitaq yanaparqayki, kunanmi chaskisqa tiempo, kunanmi qespikuy p’unchay.) 2 Corintios 6:2

Ichaqa, kunan tiempopi askha kaqniykikuna pisichikunankupaq, paykunaq askha kayninkupas pisichasqaykichispaq, chay hinapi kaqlla kanankupaq: 2 Corintios 8:14

Kunantaq nini: Herencia chaskiqqa wawallaraq kashaspaqa manan imamantapas t'aqakunchu kamachimantaqa, llapanpa patronninña kashaspapas. Ichaqa tutorkunaq, gobernadorkunaq kamachisqanmi kashan taytaq churasqan tiempokama.
Chhaynallataqmi ñoqanchispas, wawa kashaspanchis, kay pachaq kamachisqan kasharqanchis, p'unchay hunt'akusqan tiempo chayamuqtintaq, Diosqa Churinta kachamurqan, warmimanta kamasqa, kamachikuy simiq kamachisqan, Kamachikuy Simipi kaqkunata kacharichinanpaq, qari wawa hina chaskinanchispaq. Gálatas 4:1-5

Chay hinapin, tiempo hunt'a kashaqtin, Cristopi tukuy imaymanata hukllaman huñunanpaq, hanaq pachapi kaqkunapas, kay pachapi kaqkunapas. paypipas: Efesios 1:10

Tiempota kacharichispa, p'unchawkuna millay kasqanrayku. Efesios 5:16

Yachaywan puriychis hawa runakunaman, tiempota kacharichispa. Colosenses 4:5

Espirituqa sut'itan riman: Qhepa tiempokunapin wakinqa iñiyninkumanta t'aqakunqaku, q'otukuq espiritukunata, supaykunaq yachachikuyninkunatapas uyarispanku. 1 Timoteo 4:1

Kaytapas yachaychis, tukukuy p'unchaykunapin sinchi millay tiempokuna chayamunanta. 2 Timoteo 3:1

Chayraykun Diospa ñawpaqenpi, hinallataq Señor Jesucristopa ñawpaqenpi kamachiyki, paymi juzgasunki kawsaqkunatapas wañusqakunatapas, rikhurimusqanpi, qhapaq suyunpipas. Simita willay; tiemponpi chaylla kay, mana tiempopi; qaqchay, anyay, kallpachay tukuy pacienciawan, yachachikuywan ima. Tiempoqa chayamunqam allin yachachikuyta mana aguantanankupaq. Ichaqa munapayasqankuman hinan yachachiqkunata huñunqaku, ninrinkupas picakuqmi. Hinaspan paykunaqa cheqaq-kaymanta ninrinkuta t'aqanqaku, cuentokunamanmi kutirinqaku. 2 Timoteo 4:1-4

Qespichiqninchis Diospa kamachikuyninman hina willakusqanwanmi tiemponpi willaran. Tito 1:3

Dios, payqa imaymana tiempokunapin imaymana ruwaykunapipas ñawpa taytakunaman profetakunaq chawpinta rimarqan, Hebreos 1:1

Chayraykum uyarisqanchikkunataqa astawanraq uyarinanchik, mana haykapipas lliwta lliwta saqiwananchikpaq. Hebreos 2:1

Yapamantataq huk p'unchawta limitan, Davidpi nin: Kunan p'unchaw, ancha unaymanta; ninku: “Kunan p'unchaypas paypa kunkanta uyarinkichis chayqa, ama sonqoykichista rumiyachiychischu”, nispa. Hebreos 4:7

Chhaynaqa, mana manchakuspa khuyapayakuq tiyananman hamusun, khuyapayawananchispaq, sasachakuypi yanapananchispaqtaq khuyapayakuyta tarinanchispaq. Hebreos 4:16

Qankunaqa manan yachankichischu paqarin p'unchay imachus kananta. ¿Imaraykutaq kawsayniyki? Huk vaporpas, pisi tiempollapaqmi rikhurin, chaymantataq chinkapun. Santiago 4:14

Saminchasqa kachun Señorninchis Jesucristoq Dios Taytan, paymi askha khuyapayakuyninman hina kawsarichiwarqanchis, Jesucristoq wañusqakunamanta kawsarimpusqanwan kawsaq suyakuyman, mana ismuq, mana qhellichasqa, mana chinkaq herenciapaq, hanaq pachapi qankunapaq waqaychasqa, Diospa atiyninwan waqaychasqa kankichis qespichisqa kanaykichispaq hayka pacha. 1 Pedro 1:3-5

Qankunaqa yachankichismi ñawpa taytaykichispa yachachisqan yanqa kawsayniykichismanta, qolqewan qori hina ismuq kaqkunawan mana kacharichisqa kasqaykichista. Ichaqa Cristoq ancha valorniyoq yawarninwanmi, mana ima qhelliyoq, mana qhelliyoq cordero hina: Cheqaqtapunin ñawpaqtaraq churasqa karqan kay pacha kamasqa kashaqtin, ichaqa kay qhepa tiempokunapi qankunapaq sut'inchasqa karqan, Paywanmi iñinkichis Diospi, paymi wañusqakunamanta kawsarichirqan, hatuncharqantaqmi. Chaynapim iñiynikichikpas, suyakuynikichikpas Diospi kanqa. 1 Pedro 1:18-21

Qankunan ichaqa akllasqa miray, reypa sacerdoten, ch'uya llaqta, sapaq llaqta kankichis. Chay hinapin tutayaqmanta waqyamusuqtiykichis admirakuypaq k'anchayninman alabasqaykichista willanaykichispaq. 1 Pedro 2:9-10

Paypa sumaqchakuyninqa ama chukchata llusiychu, qorimanta p'achakuypas, p'achawan p'achakuypaschu kachun. Ichaqa sonqonpi pakasqa runa kachun, mana waqlliq runa, llamp'u sonqo, ch'in espirituq adorno hina, ancha chaniyoq Diospa ñawpaqenpi. Ñawpa tiempopiqa Diospi hap'ipakuq ch'uya warmikunapas qosankuta kasukuspan sumaqchakurqanku, imaynan Sarapas Abrahanta kasukurqan, payta wiraqocha nispa. 1 Pedro 3:3-6

Chhaynaqa, Cristoqa cuerponchisrayku ñak'ariwasqanchisraykun, qankunapas kaqllata armakuychis. Chay hinaqa, manañan runaq munayninman hinañachu puchuq tiemponta kawsanqa, aswanpas Diospa munayninman hina. Kawsayninchispi ñawpaq tiempoqa aypawasunmanmi mana judío runakunaq munayninta ruwasqanchispaq, millay qhelli ruwaykunapi, munapayaykunapi, vinota ukyaykunapi, fiestakunapi, mikhuykunapi, millay idolo yupaychaykunapi ima purisqanchispi: 1 Pedro 4:1-3

Diospa wasinpi juzgayqa qallarinan tiempo chayamunña, noqanchismantaña qallarinqa chayqa, ¿imaynataq kanqa Diospa allin willakuyninta mana kasukuqkuna? 1 Pedro 4:17

Chay hinaqa, Diospa atiyniyoq makinpi huch'uyyaykukuychis, tiempollanpi hatunchasunaykichispaq. Paymi qankunamanta llakikun. 1 Pedro 5:6-7

Wawallaykuna, qhepa kutiñan, Cristoq anticriston hamunanta uyarisqaykichisman hina, kunanpas askhan Cristoq anticristonkuna kanku. chaywanmi yachanchis qhepa kuti kasqanmanta. 1 Juan 2:18

Qhepa tiempopi burlakuqkuna kananmanta, paykunaq millay munapayasqankuman hina purinankuta nisurqankichis. Judas 1:18 textopi

Apocalipsis

Kusisamiyoqmi kay profecía nisqa qelqata leeqpas, chaypi qelqasqa kaqkunata hunt'aqpas. Apocalipsis 1:3

Wiñay-wiñaypaq kawsaqpa sutinpin jurarqan, hanaq pachata, chaypi kaqkunatapas, kay pachatapas, chaypi kaqkunatapas, lamar-qochatapas, chaypi kaqkunatapas, manaña tiempo kananta kamaq: Apocalipsis 10:6

Chayrayku, hanaq pachakunapi, chaypi tiyaqkunapas, kusikuychis. ¡Ay, kay pachapi, lamar qochapi tiyaqkunapas! Saqraqa sinchi phiñakuspan qankunaman uraykamurqan, pisi tiempolla kasqanta yachasqanrayku. Apocalipsis 12:12

Huk angeltaq Dios yupaychana wasimanta lloqsimuspa, phuyu patapi tiyaq runata sinchita qaparirqan: –K'utuykita ch'aqchuy, cosechay, cosechanaykipaq tiempon chayamun, nispa. Kay pachapi cosechaqa puqusqañam. Apocalipsis 14:15

Hinan niwarqan: –Ama kay libropi profeciakunaq nisqankunataqa sellaychischu, chay tiempoqa qayllaykamushanñan, nispa. Apocalipsis 22:10

Apocrifa nisqa

Hinallataq Señor Diosninchis wasinpi k'anchayta tariwananchispaq, kamachi kasqanchis tiempopi mikhunata qowananchispaq. 1 Esdras 8:79

Yapamanta pachaq purisqanman hinataq kay pachapi tiyaqkunaman unu hunt'ayta apamurqanki, ch'usaqyachirqankitaq. 2 Esdras 3:9

Hamuq tiempopi chanin runakunaman prometesqa kaqkunataqa manan entiendeyta atiymanchu, kay pachaqa hunt'an mana chanin ruwaykunawan, pisi kallpakunawan ima. Qallariymantapachan Adanpa sonqonpi millay muhu tarpusqa kashan, ¿hayk'a millay muhutaq kunankama wiñarirqan? ¿Hayk'ataraqmi ruruchinqa trillay pacha chayamunankama? 2 Esdras 4:27,30

Qankunapaqmi paraiso kicharisqa, kawsay sach’a tarpusqa, hamuq pacha wakichisqa, askha kay wakichisqa, huk llaqta hatarichisqa, samaypas saqesqa, ari, hunt’asqa allin kay yachaypas. 2 Esdras 8:52

Hinaqtinmi kutichiwarqan, hinaspan niwarqan: –Tupuy tiempota, ñawpaqpi willasqayki señalkunamanta huk chikanta rikuspaykiqa: Chaypachan entiendenki, chay kikin tiempo kasqanmanta, chaypin Ancha Hatun Diosqa kamasqan pachata watukuyta qallarinqa, nispa. 2 Esdras 9:1-2

Paytaq niwarqan: Imaynan chakrapas, chay hinallataqmi muhupas. t’ikakuna kasqanman hina, chhayna colorkunapas; imaynan llank’aqpas, chhaynataqmi llank’ayqa; Imaynan chakra llank'aq runapas, chay hinallataqmi chakra llank'ayninpas, kay pachaq tiempon karqan. 2 Esdras 9:17

Ancha Hatun Diospas qhawarirqanmi hatunchakuy pachakunata, qhawaytaq tukukapun, millay ruwayninkunapas hunt'akunmi. 2 Esdras 11:44

Hinan niwarqan: Imaynan mana maskhayta atiwaqchu nitaq yachankichu lamar-qocha ukhupi kaqkunata, chhaynatan kay pachapiqa manan pipas Churiyta nitaq paywan kaqkunata rikunmanchu, aswanpas p'unchayllapin, nispa. 2 Esdras 13:52

Chanin juez kasqanraykun, tiempollanpi qosusqaykichista qechurqasunkichis. 2 Esdras 14:32

Churiy Media llaqtaman riy, Nínive llaqtamanta profeta Jonaspa rimasqankunatan creeni, thunisqa kananta. huk tiempopaqtaq Media llaqtapi thak kay aswan allin kananmanta; Chay allin hallp'amanta wawqenchiskuna kay pachapi ch'eqesqa kanqaku, Jerusalén llaqtataq ch'usaq kapunqa, chaypi Diospa wasinpas ruphasqa kanqa, ch'usaqñataqmi kanqa huk tiempopaq. Hinallataq Diosqa paykunata khuyapayanqa, hinaspataq wakmanta apamunqa chay hallp'aman, chaypin yupaychana wasita hatarichinqaku, ichaqa manan ñawpaq kaq hinachu, chay pacha hunt'akunankama; chay qhepamantaq tukuy presochasqa kasqankumanta kutimunqaku, Jerusalén llaqtatataq k’ancharishaqta hatarichinqaku, chaypitaq Diospa wasin wiñaypaq hatarichisqa kanqa k’ancharishaq wasiwan, profetakunaq rimasqankuman hina. Tobit 14:4-5

Kunanmi pacha herenciaykita yanapanaykipaq, noqayku contra hatariq awqakunata chinkachinaykipaqpas llank'anaykikunata hunt'anaykipaq. Chay qhepatataq sapankanku herenciankuman kutipurqanku, Judittaq Betulia llaqtaman rirqan, hinaspan kikinpa kaqninpi qhepakurqan, tiemponpitaq llapa suyupi hatunchasqa karqan. Juditpa p'unchawninpipas, wañukusqanmanta unay pachapas, Israelpa mirayninkunataqa manam pipas manchachirqachu. Judit 13:5,21,25

Llapa sacrificiokunaqa pisillan misk'i q'apayniykipaq, llapan wirapas manan aypanchu ruphachina sacrificioykipaq, Señor Diosta manchakuqmi ichaqa tukuy tiempo hatun. Judit 16:16 textopi

Señor Diosníy, yuyariy, ñak'arisqanchis tiempopi reqsichikuy, mana manchakuspataq qoway, nacionkunaq Reynin, tukuy atiyniyoq Señorniy. Ester 14:12 textoman yapaykuna

Mamaypa wiksanpitaq chunka killamanta aychaman tukusqa karqan, runaq mirayninmanta, puñuywan hamuq kusikuymantawan. Salomonpa yachaynin 7:2

Sichus huk qhari askha experienciata munan chayqa, payqa yachanmi ñawpaq tiempopi kaqkunata, allintataqmi yuyaykun imakunachus hamunanmanta, payqa yachanmi rimaykunaq sut’i kayninta, yana rimaykunatapas sut’inchayta atinmi, ñawpaqmantaraqmi rikun señalkunata, musphanakunatapas, hinallataq pachakunapi, pachakunapi ima sucedenakunatapas. Salomonpa yachaynin 8:8

Yachayta qoway, kamachikuy tiyanaykipi tiyaq yachayta. amataq wawaykikuna ukhumanta wikch'uwaychu: Ñoqa kamachiyki, kamachiykiq churinpas pisi kallpayoqmi kani, pisi tiempollayoqtaqmi kani, juzgayta kamachikuykunatapas hamut'anapaqqa ancha waynaraqmi kani. Runaq wawankuna ukhupi mana hayk'aqpas chhayna hunt'asqa kaqtinpas, yachayniyki mana paywan kaqtinqa, manan imapaqpas valenqachu. Salomonpa yachaynin 9:4-6

Imaraykuchus, tukuy tiempo munasqaykimanjina, tukuy tiempopi jatun kallpaykita rikuchiyta atinki. ¿Pitaq makiykiq atiyninta atipanman? Salomonpa yachaynin 11:21

Ñawpa pachakunapipas, hatunchakuq hatunkaray runakuna wañupuqtinkun, makiykiwan kamachisqa kay pachaq suyakuyninqa pisi kallpayoq mankapi ayqekurqan, hinaspan llapa wiñaypaq miray mirayta saqerqan. Salomonpa yachaynin 14:6

Señor Diosníy, tukuy imapin llaqtaykita hatuncharqanki, hatuncharqankipas, manataqmi pisipaqchu qhawarirqanki, aswanpas sapa kutillanmi yanaparqanki. Salomonpa yachaynin 19:22

Rimasqankunatan huk tiempo pakaykunqa, askha runakunaq siminpas yachaynintan willanqa. Eclesiastico 1:24 textopi

Sonqoykita allinchay, sapa kutilla aguantay, amataq sasachakuy tiempopiqa usqhayllachu. Eclesiastico 2:2 textopi

Señor Diosqa hunt'an khuyapayakuq, khuyapayakuq, pacienciakuq, ancha khuyapayakuq, huchakunata pampachaq, ñak'ariy tiempopipas qespichiq. Eclesiastico 2:11 textopi

Ama juez kayta maskhaychischu, mana allin ruwaykunata ama qechuyta atispaqa. Mana hayk'aqllapas atiyniyoq runaq runanta manchakunkichu, chanin kayniykipi urmachiyta, nispa. Eclesiastico 7:6 textopi

Kay pachaq atiyninqa Señor Diospa makinpin kashan, tiempollanpin allin kaqta churanqa. Eclesiastico 10:4 textopi

Ama llumpay yachayniyuq kaychu negocioykikunata ruwaspaqa; Ama hatunchakunkichu llakiy tiempopi, nispa. Eclesiastico 10:26 textopi

Señor Diospa ruwasqankunaqa qallariymantapachan taripaypi ruwakun, chaykunata ruwashasqanmantapachan chaypa partenkunata ch'usaqyachirqan. Eclesiastico 16:26 textopi

Señor Diosmi kay pachapi runata kamarqan, hinaspan hukmanta chayman tukuchirqan. Paykunamanmi pisi p'unchaykunallata qorqan, pisi tiempollatapas, chaypi kaqkunapipas atiyta qorqan. Eclesiastico 17:1-2 textopi

Manaraq onqoshaspa huch'uyaykukuy, huchallikuy tiempopitaq yuyayman kutirikuy. Ama imapas hark'asunkichu prometekusqaykita tiempollanpi hunt'anaykipaq, amataq wañuykamachu qhepakuychu chaninpaq qhawarisqa kanaykipaq. Manaraq mañakushaspayki alistakuy; Amataq Señor Diosta wateqaq hinachu kaychis. Yuyaymanay p'uchukaypi phiñakuypi, vengakuy tiempopi, uyanta kutirinanpaq. Kapuqtiykiqa yuyariy yarqay tiempota, qhapaqña kaspataq wakcha kaypi, pisichikuypipas yuyaykuy. Paqarinmanta ch'isikama pachaqa t'ikrakun, Wiraqochaq ñawpaqenpitaq pisi tiempollamanta tukuy imapas ruwakun. Yachayniyoq runaqa tukuy imapin manchakunqa, huchallikusqan p'unchaypitaq huchallikunqa, mana yuyayniyoq runaqa manan tiemponta waqaychanqachu. Eclesiastico 18:21-27 textopi

Ama willasqasuykitaqa hukman ensayaychu, manataqmi hayk'aqpas aswan millaytaqa pasankichu. Amistadmanpas enemigomanpas, ama huk runakunapa kawsayninmanta rimaychu; Mana

huchallikuspa atispaykiqa, ama chaykunataqa rikuchiychu, nispa. Uyarispa qhawasurqanki, tiempo chayamuqtintaq cheqnisunki. Eclesiastico 19:7-9 textopi

Millay kaymanta yachayqa manan yachaychu, nitaqmi ima ratopas huchasapakunaq yuyaychasqanchu. Eclesiastico 19:22 textopi

Huk runaqa qallunta hap'in, mana kutichinan kasqanrayku, wakintaq ch'inlla kashan tiemponta yachaspa. Yachayniyoq runaqa qallunta hap'inqa oportunidadta rikunankama, mana yuyayniyoq runapas manan tiempota qhawarinqachu. Eclesiastico 20:6-7 textopi

Mana tiempoyoq cuentoqa llakikuypi musick hinan: ichaqa rayakuna, yachay allichaypas manan hayk’aqpas tiempomanta lloqsinchu. Eclesiastico 22:6 textopi

Imaynan huk wasipi watasqa, watasqa k’aspikunataqa mana chhaphchiywan kachariyta atikunmanchu, chay hinallataqmi yuyaychasqa yuyaychaywan takyasqa sonqopas mana hayk’aqpas manchakunqachu. Eclesiastico 22:16 textopi

Wakcha kayninpi runamasiykiwan hunt'aq kay, allin kayninpi kusikunaykipaq, sasachakuynin tiempopi paywan allinta takyay, herencianpi herencia chaskiq kanaykipaq, mana allin kapuqniykiqa manan sapa kutichu pisichasqa, nitaq mana yuyayniyoq qhapaqpas admirakunapaqchu. Eclesiastico 22:23 textopi

Payqa yachayninwanmi tukuy imatapas hunt'achin, Fison hina, Tigris hina mosoq rurukuna lloqsimunan tiempopi. Paymi cosecha tiempopi Éufrates llaqta hina, Jordán llaqta hina yachaykunata mirachin. Paymi yachay yachachikuytaqa k'anchay hina rikhurichin, hinallataq Geon hina cosecha tiempopi. Eclesiastico 24:25-27 textopi

Qhapaqña wakchaña kaspapas, Señor Diospaq allin sonqoyoq kaspaqa, tukuy tiempon kusikunqa kusisqa uyawan. Eclesiastico 26:4 textopi

Mana yuyayniyoq runakuna ukhupi kanki chayqa, tiempota qhawariy; Aswanpas allin yuyayniyoq runakuna ukhupi sapa kutilla kaychis. Eclesiastico 27:12 textopi

Runamasiykiman manukuy necesitasqan tiempopi, hinaspa runamasiykiman tiemponpi kutichipuy, nispa. Rimasqaykita hunt'ay, hunt'aq sonqowan ruway, hinan tarinkipuni imachus necesitasqaykita. Askhan, imapas prestasqa kaqtin, tarisqa kananpaq yuparqanku, hinaspan sasachakuyman churarqanku, chaymi paykunata yanaparqan. Chaskinankamam runapa makinta much'aykunqa; runamasinpa qolqenraykutaqmi kasukuspa rimanqa, kutichipunanpaqñataqmi ichaqa tiempota unayta sayachinqa, llakikuy simikunatataq kutichinqa, tiempomantataq quejakunqa. Eclesiastico 29:2-5 textopi

Envidiakuypas, phiñakuypas kawsaytan pisiyachin, cuidakuytaq manaraq tiempo chayamushaqtin wiñayta apamun. Eclesiastico 30:24 textopi

Ama takiq kasqanpi simikunata hich'aychischu, amataq tiempomanta yachayta rikuchiychischu. Eclesiastico 32:4 textopi

P'unchawniyki tukunaykipaq, kawsayniykita tukunaykipaqpas, herenciaykita rakiy. Eclesiastico 33:23 textopi

Khuyapayakuyqa ñak'ariy tiempopiqa tiempopaqmi, ch'akiy tiempopi para phuyu hina. Eclesiastico 35:20 textopi

Pisi tiempollapaq, rimanakuymanta yuyariy, musphana ruwasqaykikunata willachunku. Eclesiastico 36:8 textopi

Kanmi huk compañero, amigonpa allin kayninpi kusikuq, sasachakuy tiempopin ichaqa contranpi kanqa. Eclesiastico 37:4 textopi

Hinaptinqa, hampiqmanqa, Tayta Diosmi unanchasqanrayku, ama qammanta ripuchun, paytaqa necesitankim, nispa. Kanmi huk tiempo paykunaq makinpi allin allin ruway kan. Paykunapas Wiraqochamanta mañakunqaku, chayta allinta wiñachinanpaq, chaytan qonku mana sasachakuspalla, hampichikunankupaq, unayta kawsanankupaq. Eclesiastico 38:12-14 textopi

Manataq pipas ninmanchu: ¿Imataq kayri? ¿imaraykutaq chayri? Allin tiempopin llapallanku maskhasqa kanqaku, kamachisqanman hinan unuqa montonasqa hina sayasharqan, siminpa nisqanman hinataq unu p'uyñukuna. Eclesiastico 39:17 textopi

Kanmi espiritukuna vengakunankupaq kamasqa, paykunan phiñakuyninkupi sinchi k’irisqa kasharqanku; chinkachiy tiempopiqa kallpankuta hich'aykuspanku, paykunata kamaqpa phiñakuyninta thasnuchinku. Eclesiastico 39:28 textopi

Kamachikuyninwanmi kusikunqaku, kay pachapitaq listo kanqaku, necesitakuqtin; Tiemponku chayamuqtintaq, siminta mana p’akinqakuchu. Chaynapim pipas mana ninmanchu: Kaymantaqa aswan millaymi, tiempowanqa llapallankum allinpaq hapisqa kanqaku, nispa. Eclesiastico 39:31,34

Wawqe-panaykuna, yanapaypas ñak'ariy tiempoq contranpin kashan, limosna qoymi ichaqa iskayninmanta aswan askhata qespichinqa. Eclesiastico 40:24 textopi

Killatapas ruwarqanmi tiemponpi servinanpaq, tiempokuna willakunanpaq, kay pachaq señalninpaqpas. Eclesiastico 43:6 textopi

Noeqa mana pantaq chaninmi tarisqa karqan; phiñakuy tiempopin apasqa karqan kay pachaq rantinpi; chayraykutaq payqa puchuq hina kay pachaman saqesqa karqan, unu hunt’a hamuqtin. Eclesiastico 44:17 textopi

Moisespa tiemponpipas Jefonepa churin Calebwan khuyapayakuq llank'ayta ruwarqan, chaymi huñunasqa runakunata hark'arqanku, huchamantataq runakunata hark'arqanku, millay runakunaq rimapakusqankuta thasnuchirqanku. Eclesiastico 46:7 textopi

Salomonqa thak tiempopin kamachikurqan, hatunchasqataqmi karqan. Diosmi muyuriqninpi llapa runakunata ch'inllayachirqan, sutinpi wasita hatarichinanpaq, ch'uya cheqasninta wiñaypaq allichananpaq. Eclesiastico 47:13 textopi

Josiasta yuyariyqa, hampiqpa ruwasqan q’apaypa ruwasqan hinan, llapan simipi miel hina misk’i, vino mikhuypi taki hina. Llaqta runakunaq t'ikrakuyninpiqa chanintan puririrqan, mana allin millay ruwaykunatataq qechurqan. Paymi sonqonta Wiraqochaman pusarqan, mana manchakuq runakunaq tiemponpitaq Dios yupaychayta takyachirqan. Eclesiastico 49:1-3 textopi

¿Imaynatataq Zorobabelta hatunchasun? paña ladonpi señalta hinan karqan, Josedecpa churin Jesuspas, paymi tiemponkupi wasita sayarichirqan, Señor Diospaq ch'uya yupaychana wasitapas sayarichirqan, chay temploqa wiñaypaq k'ancharinanpaqmi wakichisqa karqan. Eclesiastico 49:11-12 textopi

Chay hinaqa, llapa runakunaq Diosnintan saminchaychis, payqa tukuy hinantinpi musphana ruwaykunallatan ruwan, paymi wiksanchismantapacha p'unchayninchista hatunyachiwanchis, khuyapayakuyninman hinataq ruwawanchis. Paymi kusikuy sonqonchista qowanchis, Israelpi wiñaypaq thak kay p'unchayninchiskunapi kananpaq: ¡Ñoqanchiswan khuyapayakuyninta takyachiwananchispaq, tiemponpi qespichiwananchispaq! Eclesiastico 50:22-24

Wiraqocha Yayantan waqyakurqani, sasachakuyniy p’unchaykunapi, hatunchakuqkunaq tiemponpipas, mana yanapay kashaqtin, ama saqewananpaq. Sapa kutim sutiykita alabasaq, agradecekuspaymi takisaq. chhaynataq mañakuyniy uyarisqa karqan: Ch’usaqyachiymanta qespichiwarqanki, millay pachamantataq qespichiwarqanki, chayraykun graciasta qosqayki, yupaychasqayki, sutinta saminchasqayki, Wiraqocha. Eclesiastico 51:10-12 textopi

Llamkaynikita sapa kuti llamkay, tiemponpim premioykita qusunki. Eclesiastico 51:30 textopi

Ama yuyariychu ñawpaq taytanchiskunaq mana allin ruwasqankuta, aswanpas kunan tiempopi atiyniykipi, sutiykipipas yuyaykuy. Baruc 3:5

Matatias wañunan p'unchay qayllaykamuqtintaq churinkunata nirqan: –Kunanqa hatunchakuyninpas, anyakuypas kallpachasqañan, ch'usaqyachiy pachapas, phiñakuy phiñakuypas. Yuyarisun ima ruwaykunatachus taytanchiskuna ruwarqanku tiemponkupi; chhaynatan hatun yupaychayta, wiñay-wiñaypaq sutitapas chaskinkichis. ¿Manachu Abrahamqa wateqaypi hunt'aqta tarirqanku, chaninpaqtaq yuparqanku? Joseqa ñak'arisqan tiempopin kamachikuy simita hunt'arqan, chaymi Egipto suyupaq kamachikuq kapurqan. 1 Macabeos 2:49-53

Chaynaqa, kunanqa karunchakuwaychik, ima sasachakuypipas kikiypa vidayta qespichiyqa, wawqeykunamantaqa manam aswan allinchu kani. 1 Macabeos 13:5

Chay tiempopin Simón sayarispa llaqtanrayku maqanakurqan, askha kaqninkunatataq gastarqan, llaqtanpi kaq kallpasapa runakunatataq armarqan, qolqetataq qorqan, Paypa tiemponpin imaymanakuna makinpi t'ikarirqan, chaymi mana judío runakunapas llaqtankumanta horqosqa karqanku, Jerusalén llaqtapi Davidpa llaqtanpi kaq runakunapas, huk torreman tukupurqanku, chaymantan lloqsimurqanku, ch'uya cheqas muyuriqtapas qhellicharqanku, hinaspataq wañurqanku anchata k’irisqa ch’uya cheqaspi: 1 Macabeos 14:32,36

Jerusalén llaqtapi, Judea suyupi tiyaq wawqe-panakuna, Egipto suyuntinpi tiyaq wawqe-panakunaman, qhali kayta, thak kayta ima munanku: Dios khuyapayasunkichis, yuyariychis hunt'aq kamachin Abrahamwan, Isaacwan, Jacobwan ima rimanakuy ruwasqanmanta. Llapa sonqoykichista qoychis payta servinaykichispaq, munayninta ruwanaykichispaq, allin kallpawan, munay yuyaywan ima; Kamachikuyninpi kamachikuyninkunapipas sonqoykichista kichariychis, thak kaytataq kachamusunkichis, Mañakuyniykichista uyariychis, qankunawan kuska kaychis, manataqmi hayk'aqpas saqerparisunkichischu sasachakuy tiempopi. 2 Macabeos 1:1-5